

Протокол

№

гр. София, 25.01.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 25.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **3599** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След спазване на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК, на именното повикване в 13.30 часа се явиха:

ПОДАТЕЛЯТ на протеста - прокурорът при Софийска Градска Прокуратура С. Д., редовно уведомен, се явява лично.

ОТВЕТНИКЪТ Главен архитект на Район Т. на Столична Община - редовно уведомен, представлява се от юрк. С., с пълномощно от днес.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА Е. Й. В. - редовно уведомена, не се явява, представлява се от адв. К., с пълномощно по делото.

Явява се вещото лице Г. С. – К..

СТРАНИТЕ (поотделно): Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, с оглед на което

О П Р Е Д Е Л И:
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА постъпило заключение на архитектурно-строителна техническа експертиза, изготвена от вещото лице Г. С.-К., депозирана на 18.01.2022 г., извън срок по чл. 199 ГПК.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам възражения срещу изслушването на заключението.

ЮРК. С.: Не правя възражение срещу изслушването на заключението.

АДВ. К.: Не правя възражение. Установих, че по преписката, която ни е представена

от НИКН за процесното писмо от 1986 г. и протоколът, който утвърждава декларирането на определени защитени зони, съществува и графична част, която не са ни предоставили. Представям заверен препис в цялост на писмото, заедно с графичната част, от която се установява, че в част II, където попада имотът, в който е сградата, част от която са обектите на доверителката ми, няма групови недвижими културни ценности. Изслушвайки заключението на вещото лице ще мога да формулирам въпроси.

ПРОКУРОРЪТ: Не възразявам да се приеме, но доколкото вече има официално становище на НИКН, че въпросният обект представлява недвижима групов културна ценност, съдът ще прецени дали е необходимо изясняване на този въпрос.

АДВ. К.: Тъй като съм оспорила официалния документ, а именно удостоверението, издадено от НИКН, считам че с това доказателство потвърждавам оспорваното.

ПРОКУРОРЪТ: Моля да се запише възражение за неактуалност на така представеното писмо. То е от 1986 г. – преди 37 години.

Съдът намира, че следва да се приемат представените в днешното съдебно заседание писмени доказателства, тъй като са относими към спора.

С оглед горното, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА писмо с изх. № 4469/22.08.1986 г. с приложена графична част към списък с изх. № 4469/22.08.1986 г. (списъкът се намира на лист 398 – 404).

ПРИСТЪПИ към изслушване на вещото лице.

СНЕМА самоличността на вещото лице:

Г. Л. С.-К. – българка, български гражданин, неосъждана, без дела и родство със страните.

ПРЕДУПРЕДЕНА за наказателната отговорност по чл. 291 от НК.

ОБЕЩА да даде вярно и безпристрастно заключение.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Представила съм заключение, което поддържам.

Въпросният обект попада в груповата културна ценност. Тя сама по себе си не е групов паметник, а попада в чертите на групов паметник.

Като четете списъка от 1986 г., първо ще кажа, че определянето на груповите паметници е процес. Самото обявяване на следосвободенски сгради и изследването на територията на С. започна около 1976 г. До тогава имаше само индивидуални паметници. Докато градоустройственото изследване на цялата територия на С. започна след 1976 г. През 1986 г. когато се появи този списък толкова подробно в дълбочина проучване не беше правено, но по отношение на обща характеристика на исторически създадения център това се знаеше и той е маркиран и е отбелязан в този списък.

В онзи период, аз работех в института и съм запозната с цялата процедура не само по обявяването, но и по създаването на режима на културното наследство към тогавашна дата и той е процес. Преди 37 години, естествено, е имало отделни сгради, които са били включени. Отделно територии, които имат историческо наслагване и в тях са кодирани улични направления, не само от съвременния град, но от възрожденския

град, каквито са [улица], [улица]и други направления. В тях влизат включително настилки. Въпросният обект се намира на [улица], на която ако отворите ОУП, ще видите, че настилката на улицата, паважа, е повдигната.

Разбирането за градоустройствен паметник не е толкова популяризирано, защото в него не се включват само отделни сгради, а в тези направления са закодирани самата улична мрежа. Има закодирани фронтове, има закодиран начин на застрояване, дали е улично пространство, дали е площад, дали е градина, дали е зеленина, дали самата материя от различните периоди на отделни места. Тази характеристика е закодирана в градоустройствените планове и много трудно се отчита от съвременните архитекти. За разлика от Западния свят, това еволюционно развитие отдавна е залегнало в обучението при нас по ред исторически причини и все още не се разбира.

СЪДЪТ ПРЕДЯВИ на вещото лице графична част към списъка от 1986 г.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Имотът се намира в квартал 383. Това е стара скица от тогавашния кадастър. В него се вижда ясно площад „Баба неделя“, който в момента не съществува, но това е оформлението на рамката на НДК в момента. На този ъгъл се намира въпросният обект. Очертанията с тире и точка на тази зона около пл. „Руски паметник“ и втората зона, която се нарича „Буката“. Те имат почти един и същ характер, но поради факта, че тук се намира по-важното място. В този списък пише I част и II част. II част е тази, защото в нея няма достатъчно индивидуалните обекти към момента на проучването, затова и те не са изброени в тази скица, но този процес през годините след това продължава и характеристиката вече е малко по-подробна, включително ако прочетете всички документи по съгласуване на застроителния план, ще отбележите всички тези характеристики, които са изискване на Закона на културното наследство.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В характеристиката на постройката влизат материали, силует, обществени, зеленина и други пространства, така също се включва и петата фасада на кварталите, а за тази част е характерно, защото е в началото на XX в. са характерни с техните покриви, но тези не в съвременния смисъл под 45 градуса, а е между 26 и 30 градуса. Въпросният проект, който е направен са начертани покривите почти 45 градуса, за да може тази ъглова надстройка да се впише по-неглижирано.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Правната норма, която съм посочила в отговора на въпрос 3.1, има инверсия, но не отчетохте като казах, че когато се определят границите и съдържанието на груповите паметници, това представлява процес. За съжаление по отношение на служителите и компетентния орган НИНКН това е свършено ясно и недвусмислено, но от общата маса архитекти, които прилагат ЗУТ явно в тази част разбиране или просто несъгласие да се прочете ЗКН. Тази Наредба ще бъде временна докато обществото не разбере необходимостта от еволюционно развитие на тази материя. Територията винаги е била определена с точната характеристика, за която са компетентни служителите, които дават становище при съгласуване на проекта с тях. Това съгласуване е по целесъобразност, което иска да запази точно тези характеристики, които не се разкриват лесно от общата маса. Архитектите обичат да проектират на гол проект, защото е най-лесно, но в една историческа част винаги трябва да се съобразяваме с околното пространство, защото то именно носи тези

характеристики, които ни дават идентичност и ни обогатяват. Липсата на съобразяване с тези характеристики води до изчистване на паметта ни. Когато разглеждаме груповите паметници не се разбира, че техните очертания и вътрешната им характеристика са основополагащи.

По ЗУТ груповата ценност недвусмислено, тя не е само с граници обозначена, но тя е с цвят повдигната и съм го описала със стрелките ще посочат устройствената територия, която подлежи на устройствена защита. Актът в конкретния случай за мен това е 1986 г., когато е декларирано. По -късно с приемане на ОУ на СО това нещо също е отразено. След 2009 г., когато влиза ЗКН, там са изписани едни доста по-сложни процедури, които трябва да премине, за да се даде окончателна оценка. Тази територия има предварителна оценка и тя е защитена от Закона.

АДВ. К.: Моля да покажете на вещото лице протокола, където пише, че за част II няма групови недвижими ценности. Как го тълкува това?

СЪДЪТ ПРЕДЯВИ на вещото лице списък с № 4469 от 22.08.1986 г. и по конкретно частта на лист 404 от делото, част II.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Към 1986 г., към този момент за групови паметници имаше много дискусии в института. Една група от няколко индивидуални паметника правят група. Функционално може да е ансамбъл, може да е силует или някакъв комплекс, когато е функционално, т.е. различно съдържание което очерта териториално по-голяма територия. Докато по - късното изследване на цялата територия на С. се установи, че тези отделни групи в С. към 1976 г. те вече попадат в така наречените „зони“. Към този момент нямаше точно и ясно определена характеристика на терминологията. Затова Вие, четейки този стар документ, го съотнасяте към днешно време и това ви дава основание да казвате, че нещо не е било разбрано или не е така както твърдите.

Има няколко изследвания след 1986 г. Беше направено едно изследване, наречено „Ансамбловото зонироване на паметниците на културата“ и ще видите че това зонироване е изявено с тъмен охра цвят по протежение на уличните пространства, които отново повдигат с определена точна характеристика точно това, което е посочено графично.

Аз съм бил проучвател на зона Г14. Към този момент, понеже това беше възлагането на задача от културно-историческо наследство, във връзка със 100-годишнината на Б., се осигури финансиране на цялата тази територия и това беше най-пълното проучване, което направихме за територията на С.. Тогава определихме с много точен режим. Това беше много подробно проучване, докато при „Ансамбловото зонироване на паметниците на културата“ и при още едно изследване на индустриалните сгради, които да придобият отделен статут, те също се отложиха, но не като територия, а като индивидуална стойност. Това е процес и той непрекъснато задълбочава своите характеристики и те се отлагат в съвременните планове. За съжаление, Общият градоустройствен план, който успя да нанесе всичко онова от 2001 г. до 2005 г., следващите етапи поради това, че политиката носи към наследството ограничена, пък и се намирахме в такава ситуация, нямаше достатъчно хора. И. от 300-400 човека архитектурен кадър, се сведе до 45 човека, както е в момента и тази процедура, която трябва да се направи, остава без достатъчно покритие, за да бъде изявена по начина, по който вие искате и да бъде прочетена точка по точка.

Според мен тази зона тепърва трябва допълнително да бъде възложена, за да бъде

изявени достатъчно тези характеристики, както обикновен архитект, който е завършил днес, да може да се справи с нея. Затова в момента режимът е двустепенен. Тези, които се занимават с нова архитектура, те си познават ЗУТ, докато териториите на историческите центрове и на културно-историческото наследство задължително съгласуваме през компетентния орган.

ПРОКУРОРЪТ: Нямам възражения. Експертизата е пълна, точна и отговаря на въпросите. Да се приеме.

ЮРК. С.: Моля да приемете, че въпроси 1 и 2 са въпроси на правоприлагане. Те са недопустими. Правните разбирания на експерта, моля да не бъдат кредитирани. Вещото лице не е констатирало, че УПИ VI, кв. 383 попада в ОУП.

Оспорвам изцяло експертизата. Представям подробно становище. Считаме, че задачата изобщо не е изпълнена по отношение на т. 1.1 и т.1.2 и моля да не бъде кредитирана от съда. Моля също да не се приема заключението по въпроси 2.1 и 2.3, поставени от нас, а същите да се поставят на друг експерт, като вземе предвид уточненията в становището.

При условията на евентуалност, ако приемете заключението, оспорваме същото и моля да допуснете повторна експертиза по въпросите, които сме посочили в становището.

Експертът трябваше да отговори на точно поставените въпроси, на които съдът сам да направи изводи. Моля да не се приема и при условията на евентуалност да допуснете повторна експертиза.

Ползвала съм графичната част и съм приложила тази схема, защото ОУП има много схеми, но тук най-ясно се четат границите, включително и цветовете на различните устройствени територии, които са обект на териториална защита.

Самият имот няма заштриховане в оранжево, но територията е в светла охра, което отговаря на режим групов паметник на културата, без режим на резерват. Това е територията.

АДВ. К.: Оспорвам заключението. Считам, че в него в голяма част се съдържа информация, която е неотнормима към предмета на спора. Вещото лице не е изследвало изцяло документацията в НИМКН. Потвърди се от факта, че към цитирания от нея акт, с който е извършено декларирането на територията, не е видяла, че има графична част. Абсолютно невярно е твърдението, че имотът, в който попада сградата, част от която е и обектът на доверителката ми, е част от групова културна недвижима ценност. Същото се потвърждава и от текста на единствения документ в НИМКН, включително това е документа, по който са ни издавали удостоверения, че не попада в част II няма групови недвижими културни ценности.

Моля да назначите повторна експертиза, която да отговори на вече поставените въпроси, като изрично моля вещото лице да работи и по графичната част, и да отиде в НИМКН да провери на място съществува ли такава графична част, има ли други графични части, последващи документи, издадени от НИМКН, които да касаят тази територия и съобразно които да може еднозначно да се твърди, че сградата попада в такава групова културна недвижима ценност.

Съдът намира, че вещото лице е отговорило на поставените задачи, което налага приемане на заключението.

Следва да се уважи искането за допускане на повторна експертиза, доколкото следва

да се даде възможност на процесуалните представители на ответната страна и на заинтересованата страна да докажат твърденията си за неправилност на заключението. Следва да се увеличи възнаграждението на вещото лице, доколкото същото е представило декларация за извършената работа.

С оглед горното, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА заключение на архитектурно-строителна техническа експертиза, изготвена от Г. С.-К..

ДА СЕ ИЗПЛАТИ възнаграждение на вещото лице в размер на внесеня депозит.

Издаде един брой РКО за сумата от 500 (петстотин) лв.

УВЕЛИЧАВА възнаграждението на вещото лице на 682.50 лв., като разликата от 182.50 лв. да се внесе от СГП.

ДА СЕ изплати на вещото лице разликата, след внасяне на депозита.

ДОПУСКА повторна експертиза с уточненията, направени от процесуалния представител на заинтересованата страна в днешното съдебно заседание, както и уточненията, направени от ответника в становището от днес.

ОПРЕДЕЛЯ депозит за възнаграждение на вещото лице в общ размер на 680 лв., вносими в равен размер от ответника и заинтересованата страна (по 340 лв.), в 7-дневен срок от днес.

УКАЗВА на страните, че вещото лице ще бъде назначено в закрито заседание, след внасяне на депозита.

СТРАНИТЕ (поотделно): Нямаме други доказателствени искания.

Съдът намира делото за неизяснено от фактическа страна.

Предвид изложеното, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ОТЛАГА делото и го НАСРОЧВА за 08.03.2022 г. от 13.10 ч., за която дата и час страните се считат за редовно уведомени.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 14.18 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: